

Sammanträdesprotokoll

Plats och tid:	Digitalt via Teams, 14.30-17.30	
Närvarande ledamöter:	Rickard Malmström (MP), ordförande Markus Lagerquist (M), vice ordförande Rafael Waters (S) Dieter Joos (L) Jens Nilsson (S) Lovisa Johansson (F!) Samuel Dalevi (KD) Anette Fischer (V) Nora Karlsson (C)	
Övriga deltagare:	Anna Hilding, hållbarhetsavdelningen, kommunledningskontoret Åsa Tingström, kommunledningskontoret Stina Bergström, politisk sekreterare (MP)	
Utses att justera:	Markus Lagerquist	Paragrafer: 6–12

Justeringens plats och tid: Stationsgatan 12, 7 maj 2021

Underskrifter:

.....
Rickard Malmström, ordförande

.....
Markus Lagerquist, justerare

.....
Åsa Tingström, sekreterare

§ 6. Val av justeringsperson samt datum och plats för justering

Miljömålsrådet utser Markus Lagerquist att tillsammans med ordföranden justera dagens protokoll

§ 7. Fastställande av föredragningslista

Miljömålsrådet fastställer utsänd föredragningslista med följande tillägg; punkt 9 Presentation och workshop kring Klimatfärdplanen utgår på grund av sjukdom. Punkten ersätts av diskussion om ämnen för kommande Miljömålsrådsmöten.

§ 8. Voluntary local review – uppföljning Agenda 2030

Föredragande: Laura Hartman, avdelningschef hållbarhetsavdelningen Uppsala kommun

Laura Hartman, avdelningschef hållbarhetsavdelningen presenterar den lokala Agenda 2030-rapporten som visar hur Uppsala arbetat i enlighet med Agenda 2030 och hur statusen ser ut i Uppsala för målsättningarna i Agenda 2030. Rapporten blir ett led i Sveriges nationella rapport och kallas inom Förenta nationerna (FN) för Voluntary Local Review (VLR). Rapporten är en frivillig uppföljning. Mer information om presentationen finns i **Bilaga 1**.

En diskussion fördes om vilka utmaningar som finns och vad aktörer i Miljömålsrådet kan göra för att stötta arbetet. Exempel som nämndes var en ökad takt för utsläppsminskningen och att göra verklighet och skapa effekt av ambitiösa mål. En annan utmaning som nämndes var energiförbrukning i relation till omställning av exempelvis transporter, elektrifiering och biodrivmedel. Önskemål framförs om att återkomma till frågan vid framtida sammanträden med Miljömålsrådet.

§ 9. Förslag på ämnen för kommande Miljömålsråd

Diskussion fördes om Miljömålsrådets roll och ledamöternas önskemål inför kommande sammanträden. Miljömålsrådet ses som en mötesplats och diskussionsyta där ledamöterna kan diskutera mer öppet och förutsättningslöst än i de beslutande organen. Ledamöterna ges möjlighet att ställa frågor och lära tillsammans för att kunna driva frågor vidare i sina respektive partier. Miljömålsrådet kan ge råd till kommunstyrelsen om miljöfrågor, den möjligheten skulle kunna utnyttjas i högre grad. En önskan framförs om att koka samman dragningar och diskussioner varje möte till någon form av uttalande. Rådet kan identifiera frågor av långsiktig betydelse där det finns en bred parlamentarisk enighet och driva dem framåt.

Följande förslag framfördes inför kommande möten:

- Tillitsbaserad styrning

- Energi kopplat till omställningen till ett fossilfritt samhälle
- Kommunens arbete med vätgas kopplat till fossilfri energianvändning
- Stefania Barca ny gästprofessor på Zennströms klimatprofessur för klimatledarskap
- Inspiration och erfarenhetsutbyte gällande hur frågorna kan drivas vidare inom respektive parti – hur för vi vidare kunskapen inom våra andra forum?

§ 10. Presentation och workshop kring nya avfallsplanen

Föredragande: Elin Belleza, Jasmine Eklund, Camilla Ek, Isidora Karydakakis och Axel Alvaeus, Uppsala Vatten och Avfall samt Jörgen Leander, konsult Miljö & Avfallsbyrån

Presentation och workshop om Uppsala kommuns nya avfallsplan som ska börja gälla 1 januari 2023. Mer information i presentationen i **Bilaga 2**.

Gruppdiskussioner genomfördes om innehållet och om något område saknades i upplägget för planen. Rådet ansåg generellt att planen täcker bra områden, men att det har stor betydelse för slutprodukten vilka åtgärder som föreslås. Diskussionerna berörde exempelvis hur mer återbruk och återanvändning kan uppmuntras, fastighetsnära insamling, kravställan på produkter och hur cirkulär ekonomi kan främjas. Återvinningsstationerna diskuterades också, dålig tillsyn nämndes som ett hinder för insamling. Personalen på återvinningscentralerna lyftes som ett bra exempel.

En annan fråga som diskuterades var avfallsplanering i samband med utbyggnad av nya områden i staden och hur det skulle kunna främja cirkulär hantering av avfall. Hur resurserna i avloppsslammet ska utvinnas diskuterades också. Frågan lyftes i vilken utsträckning kommunen bör hantera delning och återanvändning och vilka andra aktörer som är lämpliga att driva frågan. Exempel som ReTuna, en galleria i Eskilstuna där det både går att köpa återanvända produkter och lämna avfall nämndes. Frågan om hur kommunen kan öka kunskapsnivån togs också upp. Grupperna identifierade inga konkreta områden som saknades i dagsläget, men områden som nämndes som viktiga var rättvisefrågan och ett beteendevetenskapligt perspektiv – hur får vi Uppsalaborna att ändra beteende?

Uppsala vatten tar med sig frågorna i sitt fortsatta arbete med planen.

§ 11 Övriga frågor

Inga övriga frågor behandlades

§ 12. Nästa möte

Nästa möte sker den 9 september klockan 14.30-17.30.

Frivillig lokal uppföljning av Agenda 2030 (VLR)

Laura Hartman

Hållbarhetschef, Kommunledningskontoret

29 april 2021

Bakgrund

Voluntary Local Reviews är rapporter om lokalt hållbarhetsarbete inom ramen för FN

Sveriges Agenda 2030-arbete rapporteras till FN:s High Level Political Forum i juli

Kommunstyrelsen beslutade i december 2020 att Uppsala ska göra en lokal rapport

Rapporten redovisas i anslutning till årsredovisningen och skickas till FN under försommaren

Styrning och organisering

Hållbar utveckling är en integrerad del i styrmodellen

Integreringen har skett stegvis över tid

Mobilisering av samhället

Intern organisering för ökad hållbarhet

Inriktningsmål 1

Jämställdhetsbudgetering
Hållbar upphandling
Fairtrade City
Hållbara finanser

Inriktningsmål 2

Krisberedskap och civilt försvar
Klimatanpassning
Trygghetsarbete
Attraktiv landsbygd

Inriktningsmål 3

Hållbara transporter
Hållbar utbyggnad av Uppsala
Minskad påverkan från plast
Hållbar energi i fastigheter
Biogas
Koldioxidfångst
Biologisk mångfald

Inriktningsmål 4

Mänskliga rättigheter
Områdesarbete
Inkluderande arenor
Barn och ungas hälsa
Suicidpreventivt arbete
Motverka missbruk
Stöd till våldsutsatta

Inriktningsmål 5

Uppsalamodellen för markanvisning
Bostadsmarknad för alla
Företagsfrämjande insatser
Insatser mot arbetslöshet

Inriktningsmål 6

Likvärdighet i skolan
Tidigt fokus på läsning
Tillgängliga lärmiljöer
Insatser för ökad närvaro

Inriktningsmål 7

Äldrevänlig kommun
Måltider för äldre

Inriktningsmål 8

Valdeltagande
Dialoger med ungdomar och äldre
Dialoger om kommunens utveckling
Dialoger om mänskliga rättigheter

Inriktningsmål 9

Lika lön för lika arbete
Rätt till heltid, möjlighet till deltid
God arbetsmiljö

Hållbarhetsarbete i Uppsala kommun

Struktur i rapporten

Inriktningsmål

Vad kan Uppsala göra?

I blickfånget (exempel på fokusområden)

Uppsalas arbete knutet till delmål ur Agenda 2030

Lärdomar och fokus framåt

Exempel på statistik som rör hållbar utveckling inom målet

Hållbarhetsarbete i Uppsala kommun

Exempel på vad vi lyfter fram

Tillsammans når vi lägre – Uppsala klimatprotokoll

Områdessamverkan för ökad inkludering

”Ingen ska lämnas utanför” som integrerad princip

Ingredienser för framgångsrikt hållbarhetsarbete

Ambition – Skapa förändringstryck genom politisk uppmärksamhet.

Kapacitet – Mobilisera samverkan i frågor där flera kan påverka.

Kunskap – Synliggör skillnader genom kartläggning och analys.

Fokus – Rikta insatser till områden eller grupper som har störst behov.

Lärande – Följ upp och utvärdera insatser för att på så sätt uppdatera behovsbilden.

Integrering – Se till att det goda nya blir en del av det ordinarie.

Uppsala
kommun

Ny avfallsplan för ett cirkulärt Uppsala

MILJÖMÅLSRÅDET 2021-04-29

Det finns inget avfall

- Spara resurser
- Ingen onödig konsumtion
- Kretslopp

Avfallshierarkin

Vi utgår från andra mål i samhället

- Miljökvalitetsmålen
- Etappmålen
- Fossilfritt Uppsala 2030,
Klimatpositivt Uppsala 2050
- Giftfri miljö 2050

Bild: Naturvårdsverket

Uppsala
kommun

UPPSALA VATTEN

Varför en ny avfallsplan?

- Nya policys
- Skapa dialog
- Förenkla och förtydliga
- Långsiktiga mål
- Effektiva åtgärder

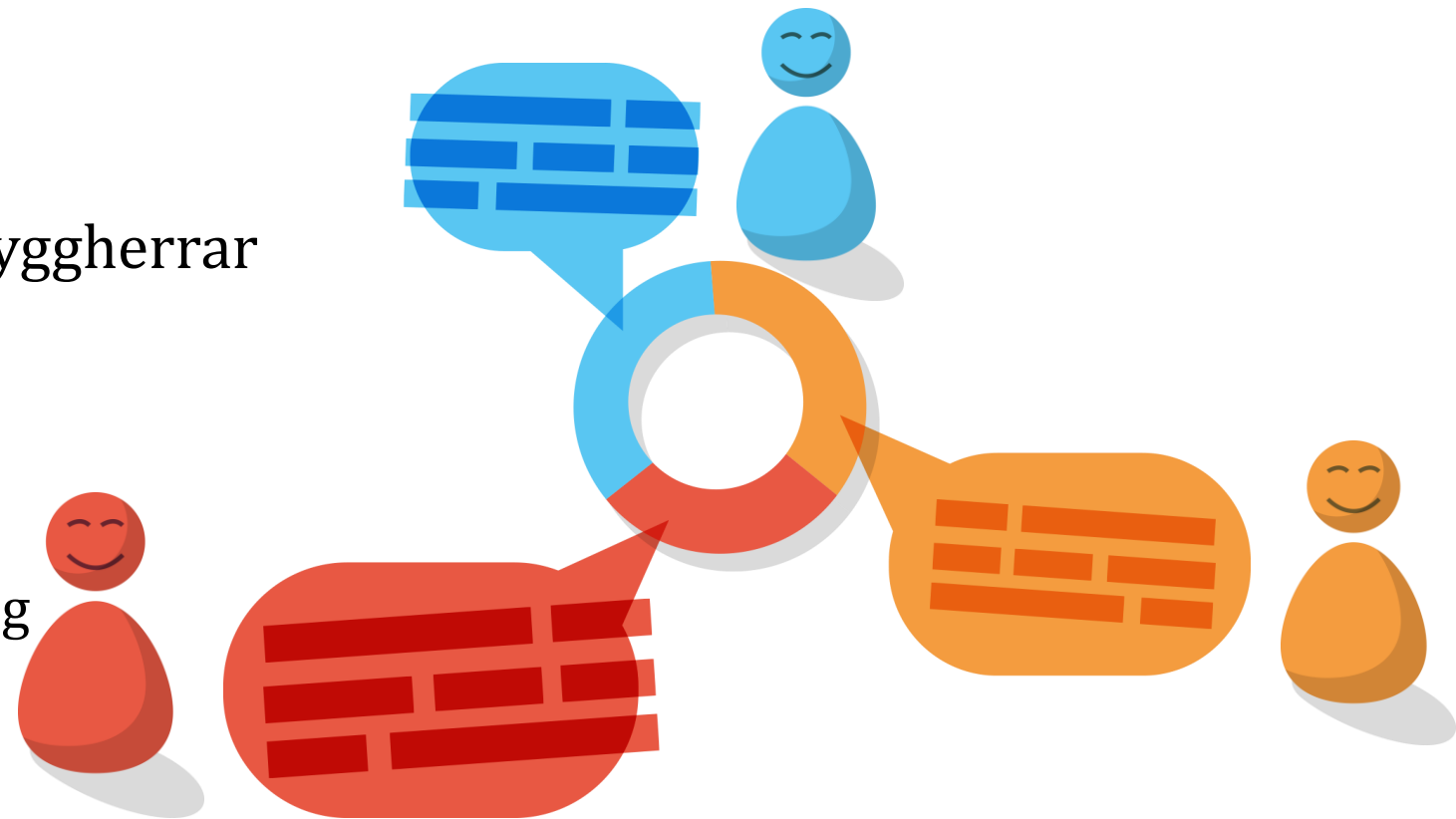

Syftet är att...

- *Vara ett tydligt ramverk för det gemensamma arbetet med avfallsfrågor i Uppsala.*
- *Skapa förutsättningar för utveckling av samarbetet kring avfallsfrågor.*
- *Öka kunskapen och engagemanget för resursanvändning i en cirkulär ekonomi.*

Intressentdialog

- Föreningslivet
- Fastighetsägare och byggherrar
- Näringslivet
- Och självklart;
 - förvaltningar och bolag
 - politiken

Det här gör kommunen

- Mat- och restavfall
- Nedskräpning
- Styrmedel
 - information
 - tillsyn
 - avfall i fysisk planering
 - taxa och föreskrifter
 - upphandling

Vad kan kommunala verksamheter göra?

- Rensa ut engångsartiklar
- Mäta matsvinn
- Jobba mot nedskräpning
- Fossilfria drivmedel
- Upphandla avfallssnålt och kemikaliesmart
- Hållbara byggprojekt

Avfallsplanens struktur

Utvecklingsområde
Mål

Utvecklingsområde
Mål

Utvecklingsområde
Mål

Utvecklingsområde
Mål

Indikator A

Indikator C

Indikator E

Indikator G

Indikator H

Indikator J

Indikator L

Indikator N

Indikator B

Indikator D

Indikator F

Indikator I

Indikator K

Indikator M

Åtgärder:

- X
- X
- X
- X
- X
- X
- X
- X
- X
- X

Åtgärder:

- X
- X
- X
- X
- X
- X
- X

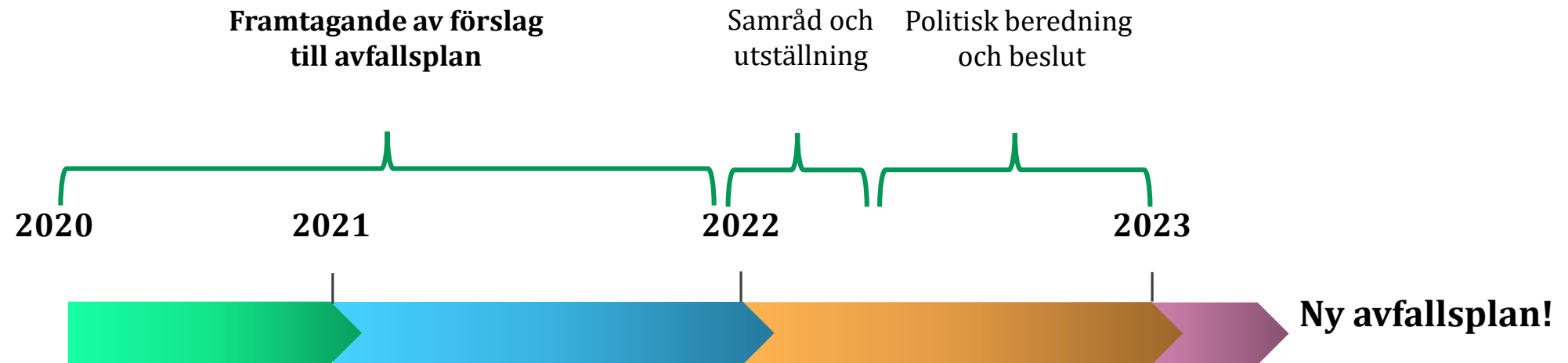
Åtgärder:

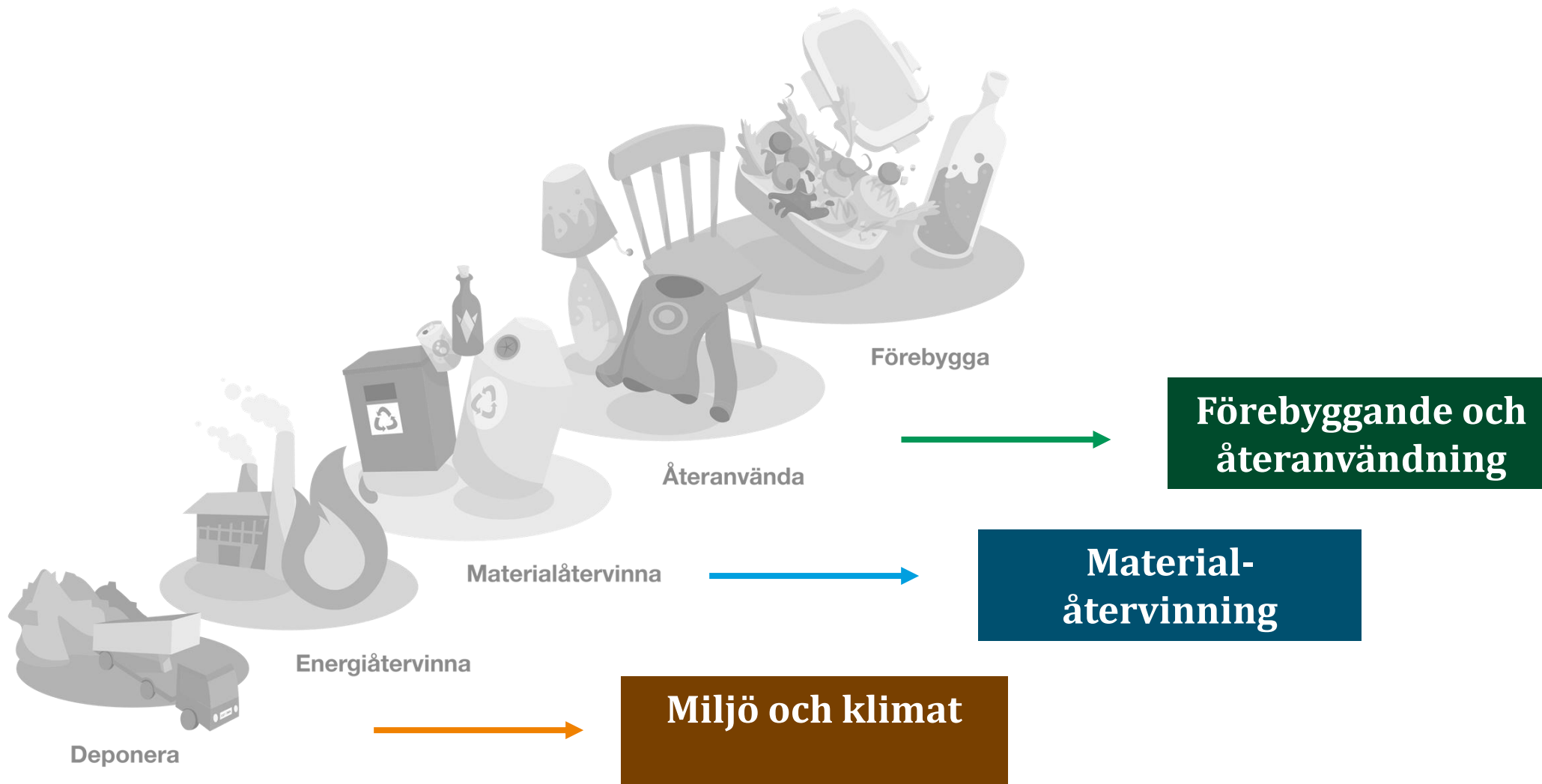
- X
- X
- X
- X
- X
- X
- X

Åtgärder:

- X
- X
- X
- X
- X
- X
- X
- X

Tidplan för ny avfallsplan

Människan i centrum

Förebyggande och återanvändning

Mål: Avfallsmängderna ska minska och återanvändningen ska öka

- Dela, hyra, reparera, återanvända
- Resurssnåla och hållbara produkter
- Kommunen går före

Frågor att arbeta med:

- Förutsättningar för cirkularitet
- Information om hållbara val
- Samverkan med olika aktörer
- Upphandla avfallssnålt
- Matsvinn, bygg- och rivningsavfall

Förebyggande och återanvändning

Exempel på indikator:

- Mängd mat- och restavfall (kg/person och år)
- Målvärde: Mängden mat- och restavfall per person ska minska med 25% till 2025 jämfört med 2015.

Tänkbara åtgärder:

- Informationskampanjer
- Återkoppling av plockanalysresultat till kunder

Materialåtervinning

Mål: Materialåtervinningen ska öka

- Sortera, samla in, materialåtervinna
- Utveckla och skapa flexibla insamlingssystem

Frågor att arbeta med:

- Utökade tjänster för insamling/hämtning
- Bättre utsortering i rest- och matavfall
- Insamling och återvinning av fler avfallsströmmar (+ eftersortering)
- Plats för avfallshantering i fysiska planeringen

Materialåtervinning

Exempel på indikator:

- Andelen kommunalt avfall som materialåtervinns och förbereds för återanvändning (%)
- Målvärde: Andelen ska uppgå till 60 % år 2030

Tänkbara åtgärder:

- Utveckla mobila tjänster för insamling av grovavfall
- Säkerställa att alla kommunala verksamheter har fullgod källsortering

Miljö och klimat

Mål: Avfallets miljö- och klimatpåverkan ska minska

- Miljö- och klimatmässigt bästa avfallshanteringen
- Minska nedskräpning och utsläpp av ämnen och material med negativ påverkan
- Kemikaliesmarta val och utsortering

Frågor att arbeta med:

- Kemikaliekrav vid upphandling
- Avfallstransporter; bränsle och logistik
- Information om kemikaliesmarta val
- Fastighetsnära insamling av farligt avfall och elavfall

Miljö och klimat

Exempel på indikator:

- Farligt avfall i restavfallet (kg/invånare)
- Målvärde: Noll kg farligt avfall i per invånare år 2025

Tänkbara åtgärder:

- Utveckla mobil insamling av farligt avfall
- Informationskampanj om miljö- och hälsofaror med felsorterat farligt avfall

Människan i centrum

Mål: Det ska vara lätt att göra rätt

-Höja kunskapsnivån och engagemanget

-Möta olika behov

-Tryggt att lämna avfall

Frågor att arbeta med:

- Lättillgänglig information
- Information på olika språk
- Lättillgängliga insamlingsystem

Människan i centrum

Exempel på indikator

- Nöjdhet hos invånare kring möjligheten att förebygga, återbruka och hantera sitt avfall (%)
- Målvärde: Minst 90 % av invånarna ska tycka att det är enkelt att förebygga, återbruka och hantera sitt avfall.

Tänkbara åtgärder

- Bjuda in till studiebesök på olika anläggningar för att öka förståelsen
- Riktade informationsinsatser tillsammans med andra aktörer

Tack för idag!

avfallsplan@uppsalavatten.se

